

Beijerlandsche Berichten

oud-beijerland, dat als uit ruigte werd geboren,
kan thans 't oplettend oog des reizigers bekoren,
't herinnert egmond ons, door spanjes beulenrot,
voor vaderlandsche trouw vermoord op een schavot,
't leed weinig in den nood van nederland, voor deezen
maar moest in 't jongst krakeel een prooi der plondring
weezen.

Nr. 99

Uitgave van "Historische Vereniging Oud-Beijerland"

Historische Vereniging Oud-Beijerland

Opgericht 30 september 1997
Beschermer: T. Frederiksz. baron van Tuyll van Serooskerken,
Ambachtsheer van Oud-Beijerland

www.hvobl.nl

Beijerlandsche Berichten

Jaargang 28 nummer 99 juni 2025

Redactie

Jan Markx mail: beijerlandscheberichten@gmail.com
Pieter Jan in 't Veld

Contributie

Minimaal € 10,- per jaar
Rekeningnummer NL16 RABO 0351 1871 03 t.n.v. HVO, Oud-Beijerland
Buiten de regio wordt de Beijerlandsche Berichten per post verzonden
en brengen wij € 8,- kosten in rekening

Bestuur

Pieter Jan in 't Veld, voorzitter. (0186) 61 75 23
Adri de Groot, secretaris, Willem Vrijlandtstraat 75, 3262 GN
Oud-Beijerland. (06) 51 05 26 60. mail: a.groot21@upcmail.nl
Henk Dijkstra, penningmeester en ledenadministratie. (0186) 61 69 06
mail: historischeverenigingobl@gmail.com
Jan Markx, Beijerlandsche Berichten (06) 1111896
Lennart van der Meer, algemeen bestuurslid. (06) 43 89 41 14

Website

Martijn de Vlaming

Archief

Het Historisch Informatie Punt (HIP), is gevestigd in het
Oude Raadhuis aan de Waterstal in Oud-Beijerland.
Geopend elke 2e en 4e dinsdag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur,
behalve in de maanden juli en augustus.
Buiten deze tijden contact: Alie van den Berg (0186) 61 42 40

ISSN 2210-8645

Inhoud

Van het Bestuur	3
Wijkindeling in vroegere tijden <i>Pieter Jan in 't Veld</i>	4
De E.H.B.O van Oud-Beijerland <i>drs. Wim Blok</i>	9
Oud-Beijerland 100 jaar geleden <i>Rob van Brakel</i>	13
Het plan van een paardentram van Krooswijk naar Oud-Beijerland v.v.	19
<i>Bas van der Heiden</i>	
Een stukje Steenenstraat <i>Ary Blokland</i>	23
De Beerenplaat deel 3 (slot) <i>Jan Paul van der Spek</i>	26

SINKE BETONONDERHOUD
SPECIALIST IN BETONREPARATIES

BETON HERSTEL | COATINGS | INJECTEREN | BETON REINIGING

Sinke Betononderhoud is gespecialiseerd in betonreparaties, zowel esthetisch als constructief.

Veelvuldig zijn wij betrokken bij betononderhoudsprojecten in Nederland en België. Daardoor is er ruime kennis en ervaring in huis voor het repareren en herstellen van betonconstructies.

Bij alle mogelijk denkbare betonconstructies kunnen wij de betrouwbaarheid en functie in ere herstellen.

Wij hebben diverse reparatiemethodes tot onze beschikking: handmatige betonreparaties, betonspuiten, verpompen van mortels, injecteren van scheuren met epoxy hars of pur.

Welke techniek wordt toegepast is afhankelijk van de gestelde eisen, het type schade en de constructie.

Geïnteresseerd in één van onze diensten?

Neem vrijblijvend contact met ons op. Wij staan garant voor maatwerk, hoogstaande kwaliteit en gedegen advies.

Sinke
BETONONDERHOUD

DONKERVORSTLAAN 12 | 3261 NE OUD-BEIJERLAND | T 085 - 0498858 | WWW.BETONHERSTELLEN.NL | INFO@BETONHERSTELLEN.NL

Van het Bestuur

De tijd vliegt kun je wel stellen, de zomer en de vakanties breken weer aan en voor u ligt weer een nieuwe editie van de Beijerlandsche Berichten. Met weer interessante verhalen over de rijke historie van ons dorp.

De afgelopen tijd is de vereniging druk geweest met de herdenking van 80 jaar bevrijding. De film uit 1955, die wij op 3 mei hebben vertoond, over 10 jaar Oud-Beijerland bevrijd, in het Oude Raadhuis is door velen bekeken, vooral voor de oudere Oud-Beijerlanders een moment van herkenning.

Op de website van de vereniging worden steeds nieuwe publicaties gezet uit ons archief. Momenteel wordt er gewerkt aan verder invulling van een huizenbank met veel informatie over Rijks- en gemeentelijke monumenten in ons dorp. En die zijn binnenkort te zien.

Er wordt veel gebruik gemaakt van de openstelling van ons archief elke 2^e en 4^e dinsdag van de maand. Er worden daarbij veel documenten en foto's aangeleverd door bezoekers en gevraagde informatie snorren wij als het kan direct op uit ons archief. Om direct documenten en foto's te kunnen digitaliseren hebben we voor ons HIP recentelijk een professionele A3 scanner/printer aangeschaft.

Ons ledenaantal groeit gestaag we hopen, mede met uw hulp binnenkort het 600ste lid te verwelkomen.

In de maanden juli en augustus is het historisch informatiepunt gesloten.

Het bestuur wenst u een goede vakantie.

Hubo
de Groot
Oud-Beijerland

Bij ons vind je een groot assortiment aan doe-het-zelf artikelen. We zijn daarin zo breed mogelijk en doen ons best om iedere doe-het-zelf klus tot een succes te maken. Kom je onverhoopt niet uit een klus? Vraag ons dan gerust om advies. Met de kennis die wij aan boord hebben kunnen we je ongetwijfeld vakkundig helpen. Mocht je er echt niet uit komen, dan hebben we altijd nog een kundige montage service achter de hand.

Openingstijden

Ma	08:00 - 18:00
Di	08:00 - 18:00
Wo	08:00 - 18:00
Do	08:00 - 18:00
Vr	08:00 - 18:00
Za	08:00 - 17:00
Zo	Gesloten

Rembrandtstraat 7, 3262 HN Oud-Beijerland | (0186) 61 21 21 | oud-beijerland

Wijkindeling in vroegere tijden

Pieter Jan in 't Veld

Er wordt ons nog weleens gevraagd, mijn opa woonde in huis B 452, kunnen jullie zeggen welk huis dat was. Dit is onbegonnen werk je moet daarbij geluk hebben, meestal bij toevalligheid kun je deze vraag beantwoorden.

Ik zal proberen uit te leggen wat deze vraag zo moeilijk maakt.

De eerste pogingen om te komen tot een enigszins uniforme bevolkingsboekhouding dateren van 1 januari 1850. Ter gelegenheid van de 3e volkstelling (1849) werd bij Koninklijk Besluit van 22 december 1849, no. 64 bepaald, dat bij de telling verkregen uitkomsten vanaf 1 januari 1850 moesten worden bijgehouden. Het Koninklijk Besluit ging daarbij uit van een wijksgewijze aanduiding der huizen in het bevolkingsregister.

De gemeentewet van 1851, art. 174 stelt:

“de raad maakt, in overeenstemming met algemene of provinciale voorschriften, de nodige verordeningen tot verdeling der gemeente in wijken en tot opmaking van volledige staten der bevolking en hare behuizing”.

Boven: Wijk A 1e pand links, het in 1965 gesloopte pand Oost-Voorstraat 1, voorheen bekend onder Lange Voorstraat wijk A no. 1, bekend als de “Hoge Wiebes”.

Op basis van een circulaire van de Commissaris des Konings van 17 maart 1851, lezen we in de notulen van de gemeenteraad van 16 april 1851: *“overwegende dat het in gedachte circulaire als maatregel van vereenvoudiging wenselijk voorkomt, dat gemeenten, alwaar het getal huizen tusschen 200 en 1000 beloopt, hoogstens in vier wijken gesplitst worden. Overwegende dat deze gemeente bij een geval van 480 huizen in acht wijken is verdeeld en alzoo naar aanleiding de bovengenoemde circulaire, die verdeling hoogstens tot vier wijken zoude moeten worden terug gebracht.*

Sinds 4 februari 1845 is er in Oud-Beijerland al een zgn. wijkreglement, de gemeenteraad trekt daarvan art. 2 in. En stelt een nieuw art. 2 op:

wijk A no. 1 tot 176.

wijk B no. 177 tot 320.

wijk C no. 321 tot 409.

wijk D no. 410 tot 480.

Nu was het zo dat men altijd begon te tellen bij Oost-Voorstraat 1, het bij de Oud-Beijerlanders bekende pand als de “Hoge Wiebes”. Deze wijze van het geven van huisnummers heeft men volgehouden tot 1917. Het college van burgemeester en wethouders besluiten op 11 oktober 1879 de gemeenteraad voor te stellen de huisnummers te wijzigen en de gemeente in drie wijken te verdelen.

Boven: Wijk B begon met de West-Voorstraat.

Wijk B het gedeelte ten westen van de Vliet.

Wijk C het gedeelte buiten de kom gelegen.

Op basis van deze indeling is al moeilijk vast te stellen waar de wijken A en B nu overgaan in het gedeelte buiten de kom (wijk C).

Deze indeling heeft tot 1 augustus 1917 gefunctioneerd, toen werden via een raadsbesluit de straatnamen officieel in Oud-Beijerland vastgesteld.

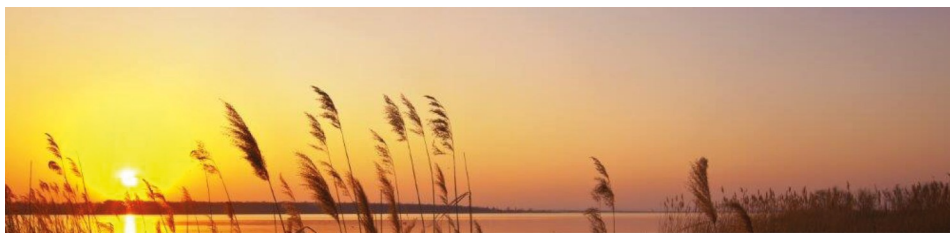
In de periode 1879 -1917 zijn er meerdere registers gemaakt, viel er een huis uit of kwam erbij dan wijzigde de telling van de opvolgende huizen.

U ziet het is bijna onbegonnen werk om een huisnummer te koppelen aan een woonhuis.

Wordt vervolgd.

Rechts: Zandpad wijk C ?

0186-617078
 uitvaartverzorgingmoree.nl
 Prins Hendrikstraat 20-22
 3262 ST Oud-Beijerland

Moree
 uitvaartverzorging

DUIFHUIZEN

Tassen & koffers

Bert Roos
 ARCHITECTUUR

Architect - Interieurarchitect

Telefoon
 06 538 382 17

E-mail
 bert@bertroosarchitectuur.nl

Website
 bertroosarchitectuur.nl

Adres
 Koninginneweg 70
 3262 JD Oud-Beijerland

De E.H.B.O. van Oud-Beijerland

drs. Wim Blok

Op 9 maart van dit jaar bestond de afdeling Oud-Beijerland van de Koninklijke Vereniging voor Eerste Hulp bij Ongelukken, kortweg de E.H.B.O., zeventig jaar. Daaraan werd aandacht geschonken op een die dag voor de leden gehouden jubileumdag. Dat er, intern binnen de vereniging, aandacht aan dit jubileum werd geschonken trok mijn belangstelling omdat mijn vader behoorde tot de oprichters van de E.H.B.O., afdeling Oud-Beijerland in 1955.

Mijn vader, H. Blok (Huib, Huibert), (Oud-Beijerland 1918 – 1999 Steenbergen), trad in 1940 in dienst van de Centrale Suikermaatschappij (C.S.M.). In 1953 maakte hij een opvallende promotie. Al sinds zijn indiensttreding bij de Centrale Suiker Maatschappij (C.S.M., het bedrijf dat een aantal Nederlandse suikerfabrieken, waaronder de Oud-Beijerlandse, in bezit had) was hij gedurende de campagne (globaal het laatste kwartaal van enig jaar, de periode waarin de suiker uit de bieten werd geproduceerd) werkzaam geweest op het laboratorium. Al eerder was hij de verantwoordelijke geworden voor de bepaling van het suikergehalte in de (bieten)monsters. In de campagne kwam er een leidinggevende chemicus van buiten. Toen de aldus aangestelde chef laboratorium in de campagne 1953 op staande voet werd ontslagen werd hij met onmiddellijke ingang diens opvolger.

Pasfoto circa 1954

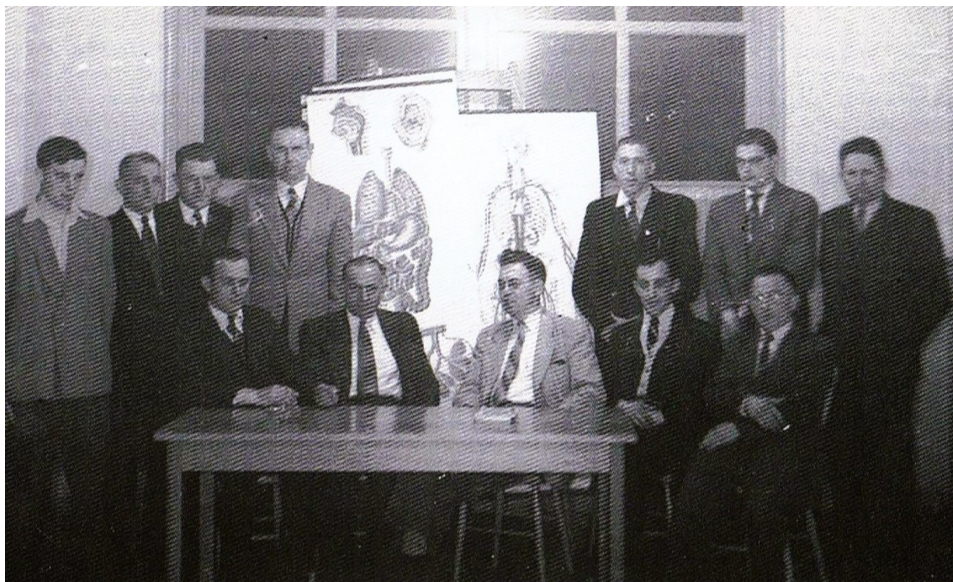
Hij zou de functie van chef-lab zijn hele beroepsleven, met veel plezier en met volle overgave blijven uitoefenen, tot de sluiting van de fabriek na de campagne 1972 te Oud-Beijerland, daarna nog tot 1980 in de Steenbergse suikerfabriek. Zijn aanstelling tot chef lab gaf een nieuwe impuls aan zijn al eerder getoonde maatschappelijke betrokkenheid. Zo organiseerde hij al in 1954 een cursus 'bedrijfsbescherming'/ eerste hulp bij ongelukken (E.H.B.O.), waaraan hij zelf ook deelnam.

Geslaagd

Gisterenavond slaagden voor het E.H.B.O.examen de volgende heren: H. Blok, P. Broeders, K. Bijsterveld, W. Edel, J. Hertogh, G. Kraaijeveld, W. de Reus, J. van Ruiven, P. v. d. Schoor, L. van Steensel en W. Vrij. De opleiding geschiedde onder leiding van dokter Duyvendak.

Nieuwsblad Hoeksche Waard

29-09-1954

Geslaagden van de cursus bedrijfsbescherming/EHBO in 1954 *Staan v.l.n.r. Jaap van Ruiven, Piet Broeders, Leen van Steensel, Wim Vrij, Karel van Bijsterveld, Jo Hertogh en Gerrit Kraaijeveld (van Fa. Koen Visser). Zittend v.l.n.r.: Wim de Reus, Piet van der Schoor, huisarts Cees Duijvendak (cursusleider), Wim Edel en Huib Blok.*

De cursus bedrijfsbescherming leidde tot het inzicht dat het noodzakelijk was om de eerste hulp in Oud-Beijerland in groter verband beter te organiseren. Er volgde overleg met een aantal gelijkgestemden (J.C. Beumkes, A. van Mechelen en T. Stam) van diverse Oudbeijerlandse bedrijfsbeschermingsgroepen, alsmede D.E.H. Diepenhorst van het Nederlandse Rode Kruis, afd. Oud-Beijerland). Genoemde heren vormden een commissie die contact opnam met het hoofdbestuur van de Koninklijke Vereniging voor Eerste Hulp bij ongelukken te Amsterdam. Wordvoerder van genoemde commissie werd Huib Blok.

Na ingewonnen informatie werd besloten een oprichtingsvergadering te beleggen, die op 09-03-1955 werd gehouden. De leden van de voorbereidingscommissie vormden het eerste bestuur, waarbij ook nog één vrouw toetrad, mej. C.L. Dijkstra. Ook verdeelden zij de taken van het dagelijks bestuur: Beumkes werd voorzitter, Blok secretaris en Van Mechelen penningmeester. Ook hiervan werd verslag gedaan in de lokale krant:

OUD-BEIJERLAND
E.H.B.O.-vereniging opgericht
 Voor dit mooie doel was er Woensdag 9 Maart, een bespreking in het Groene Kruis gebouw. Hier werd met algemene stemmen besloten een plaatselijke E.H.B.O.-vereniging op te richten en aan te sluiten bij de Koninklijke Nederlandsche Vereniging voor E.H.B.O. De doelstelling is het genoten onderricht met oefenavonden te blijven voortzetten, het in het leven roepen van cursussen, en het aanschaffen en uitreiken van materiaal.

Nieuwsblad Hoeksche Waard
 11-03-1955

Het bestuur werd gekozen als volgt: voorzitter J. C. Beumkes, secretaris H. Blok, penningmeester A. van Mechelen, bestuursleden: T. Stam en mej. C. L. Dijkstra.
 Besloten werd om op Woensdag 16 Maart a.s. de eerste oefenavond te houden in het Groene Kruisgebouw, onder leiding van dr. Waardenburg. Aanvang acht uur.
 Personen die een geldig of eventueel vervallen diploma bezitten en lid wensen te worden van deze E.H.B.O.-vereniging wordt verzocht zich op deze oefenavond te melden, of opgave te doen aan de secretaris, adres: Spuidijk 16, Oud-Beijerland.

De zorg voor het welzijn van het fabriekspersoneel ging verder dan E.H.B.O., vooral preventie had zijn aandacht. Hij ging daarin aanzienlijk verder, dan werkgevers krachtens de toen geldende Veiligheidswet van 1934 verplicht waren te doen. Voorbeelden daarvan waren het uitdelen van vitamine C-tabletten tijdens de campagne, het uitdelen van thee en zouttabletten op de zeer warme plaatsen, zoals bij de filterpersen, kalkovens, kookstation en centrifuges, in de fabriek. Uit eigen herinnering weet ik nog, dat hij een aantal 'vaste klanten' had, die hem ook zagen als 'dokter Blok'. Zo weet ik, dat hij uit een rol stophoest van het bekende merk Redband de tabletten haalde, deze los in bruine zakjes deed, en verstrekte aan mensen met hoestklachten, met de opdracht deze tabletten meermalen daags in de mond te laten smelten. Hij kreeg veel complimenten over de door hem voorgeschreven 'medicijnen'.

De E.H.B.O. nam een belangrijke plaats in zijn leven. Later, toen we aan de Beneden Molendijk woonden, werd bij de voordeur ook een emaille bord geplaatst, waarin werd aangegeven dat het een E.H.B.O. post betrof.

Soortgelijk emailen gevelbord, (afbeelding van internet)

Ik herinner me dat hij ook een aantal keren bij ongelukken te hulp werd geroepen, zelfs door de plaatselijke huisartsen. Ook bij langdurige ziekbedden van bekenden ondersteunde hij de professionele medische hulpverleners. Een voorbeeld daarvan is de dankbetuiging na het overlijden van Hendrik van der Schoor:

In het bijzonder betuigen wij onze hartelijke dank voor de liefdevolle verpleging aan de dokters C. en T. Duyvendak en Zr Hoogenboom, Blok en Van der Waal

Uit aller naam :
Wed. C. v. d. Schoor-Stolk

Oud-Beijerland, Juli 1955
Spuidijk 9

Nieuwsblad Hoeksche Waard 01-07-1955 (detail van advertentie)

Huib Blok wordt hier, samen met o.a. de huisartsen Cees en Truus Duyvendak en wijkverpleegster Marie Hoogenboom, bedankt.

Hoewel het boven twijfel verheven is dat de nog altijd actieve afdeling Oud-Beijerland van de E.H.B.O. in 1955 werd opgericht blijft er toch ook nog een belangrijke vraag onbeantwoord. Immers, zoals hiervoor werd aangegeven behaalde mijn vader op 28-09-1954 zijn diploma bedrijfsbescherming/

E.H.B.O., en leidde dat tot de oprichting van de Oud-Beijerlandse afdeling van de landelijke E.H.B.O.. Toch moet er al eerder een afdeling Oud-Beijerland hebben bestaan en het was bij die afdeling dat mijn vader op zaterdag 06-11-1943 slaagde voor het examen.

OUD-BEIJERLAND.
Examen E. H. B. O.

Zaterdag j.l. nam dokter De Broekert van Heinenoord alhier het E. H. B. O.-examen af. Van de 13 kandidaten die zich onder leiding van dokter P. A. Kroesen in de Eerste Hulp hadden bekwaamd, behaalden de navolgende personen het diploma:

F. van Arkel, J. van Arkel, A. A. den Boer, H. Blok, B. Groeneveld, J. Lodder, H. van der Meijde, C. Schippers, T. Stam, P. Vlasblom en M. van Vliet.

Het aantal gediplomeerde leden der E. H. B. O.-vereniging is hierdoor tot 26 gestegen.

De Maasmonder, 12-11-1943

Niet uit te sluiten is, dat zijn diploma al spoedig, toen er door de oorlog waarschijnlijk geen verplicht te volgen herhalingsoefeningen werden gegeven, is verlopen. Mogelijk is dat ook de verklaring waarom die E.H.B.O.-vereniging te Oud-Beijerland, ter ziele is gegaan. Het bericht spreekt immers nadrukkelijk over een E.H.B.O.-vereniging. Tenslotte

is het bijzonder, dat er in de berichtgeving in 1954/1955 nimmer werd verwezen naar die voorganger. Of is er een andere verklaring ? Weet iemand onder de lezers hier meer over ?

Oud Beijerland honderd jaar geleden

Rob van Brakel

Ook Oud Beijerland heeft een afdeling van de Vrijwillige Landstorm. Op zaterdag 4 april 1925 vindt op de schietbaan in Dordrecht de eerste oefening plaats in werkelijk vuren. Blijkbaar was dat er nog niet van gekomen, maar wel handig in de strijd voor het vaderland. Nu moet vermeld worden dat de mannen trinden in hun vrije tijd, dus dat ze het vermoedelijk al druk genoeg hadden. Er is ook een Bijzondere Vrijwillige Landstorm, die uit oud-soldaten bestaat (die kunnen dus al schieten), en zij houden op 6 juni een schietwedstrijd op het HBS-terrein.

Een andere strijd, namelijk de juridische tussen voor- en tegenstanders van Christelijk onderwijs, gaat ook door, want op 8 april besluiten Gedeputeerde Staten dat er een regeling moet komen voor de 17 Nieuw-Beijerlandse kinderen, die de openbare school aan de Zinkweg willen bezoeken en daar in het ene overgebleven lokaal niet meer terecht kunnen. Aan de gemeente Oud Beijerland de taak daar vorm aan te geven.

Sportieve strijd is er op beide Paasdagen: op 1e Paasdag 12 april wordt het nieuwe speelterrein van Olympia in gebruik genomen met het spelen van de wedstrijd Olympia 2 – Noorderkwartier 1. Op 2e Paasdag vindt de officiële opening plaats, waarbij beide elftallen van Olympia het opnemen tegen elftallen van SMV. Ook wordt Olympia 2 gehuldigd voor de promotie naar de reserve 3e klas.

Oud Beijerland blijft opgestuwd worden in de vaart der volkeren, want in april wordt een vergunning aangevraagd voor een petroleumbergplaats, ditmaal van 'De Auto-maat'; in mei door de Overzee Handel Maatschappij voor de plaatsing van een locomobiel (een verplaatsbare stoommachine) en in juni door de NV Acetylena voor een ijzeren schip met ijzeren luiken, dat als bewaarplaats voor benzine, petroleum en smeerolie moet dienen. Verder worden er in rap tempo huizen gebouwd, gezien de aanvragen voor bouwvergunningen, vooral aan de Koninginneweg en in de Emmastraat.

Ook een teken van de moderne tijd zijn klachten over hinder van toestellen voor radio-telefonie en telegraaf. De directeur van het postkantoor wijst erop, dat men de toestellen goed moet instellen, anders ontstaat door genererende lampen een fluittoon waar ook naburige toestellen last van hebben. Daarnaast gaat men voor telefoongesprekken binnen een straal van 15 km per 31 mei 20 cent per drie minuten betalen (bij dringende zaken 60 cent per drie minuten).

Een bijzondere gebeurtenis vindt plaats op 13 mei, als in de stal van J. H. de Koning een Radicaal Insecten Dodende Straal (RIDS) gedemonstreerd wordt. De vloeistof wordt met een pompje in de lucht gespoten, waarop na 15 minuten de eerste vliegen vallen en na een half uur alle insecten dood zijn. "Niet schadelijk voor mensen en nuttig voor bestrijding van de malariamug en wandluis".

**Brood- en banketbakkerij
Voordijk b.v.**

Molendijk 44 | Emmastraat 8b
Oud-Beijerland | Heinenoord
T 0186-612592 | T 0186-602086

bestelling@bakkervoordijk.nl
www.bakkervoordijk.nl

Molendijk 41
3262 AH Oud-Beijerland
Tel: 0186-621794

Een (h)eerlijk vertrouwd adres voor vers gebrande noten.
Tevens leuke cadeau artikelen en diverse chocolade producten
o.a Bonbons, truffels en thema chocola.
Kom een bezoek brengen en laat uw zintuigen prikkelen.

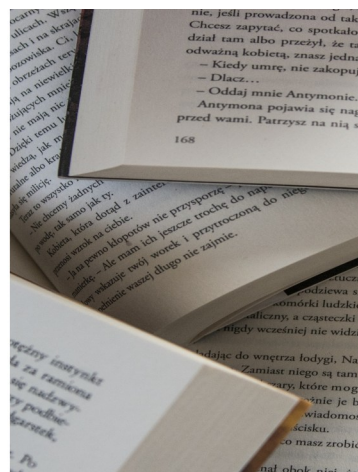
**Welkom in onze
gezellige boekenwinkel!**

Wij hebben een brede collectie aan
boeken, kaarten, bladmuziek,
theologie, bijbels en puzzels.

Ook voor leuke cadeautjes
bent u bij ons op het juiste adres!

Boomgaardstraat 1 (ingang Oost-Voorstraat)
3262 SB Oud-Beijerland
Tel. 0186617724
info@duifhuizenboeken.nl
www.duifhuizenboeken.nl

Scan de QR-code om
onze webshop te bezoeken

Bestrijding van ziekte en armoede is ook nog steeds nodig. Op zaterdag 25 april worden weer Emmabloempjes verkocht ten bate van de tbc-bestrijding. Er zijn er 3000 voorradig en men wordt opgeroepen toch vooral te geven, omdat de opbrengst al jaren terugloopt.

Een TBC huisje in de achtertuin van een particulier, vaak verstrekt door het Groene Kruis, in de jaren 1910-1930 zodat de patiënt geïsoleerd en steriel kon herstellen. (bron ACVB)

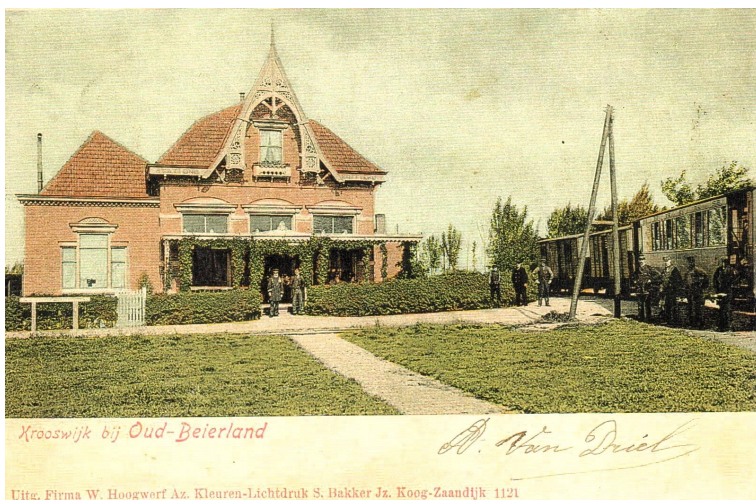
Ook het Algemeen Ondersteuningsfonds voor behoeftige zieken kampt met een tekort, waardoor men in

de eenenveertig gezinnen die men bezoekt lang niet genoeg heeft kunnen doen. Er is weliswaar naast allerlei andere zaken 7645 liter melk verstrekt, maar zesenzeventig sinaasappels (1,85 sinaasappel per gezin per jaar) is niet veel. Gelukkig wordt het tekort meer dan aangezuiverd, als men in juni een 'bazaar' houdt (met pianospel en een optreden van 'Excelsior' en 'Korach'): de opbrengst is meer dan 3000 gulden.

Bij de ledenvergadering van het Groene Kruis op 22 april bevreedt het de voorzitter, dat van de 1032 leden en donateurs er slechts 20 aanwezig zijn. "Laat iedereen volgende jaar iemand meenemen," is zijn raad. Verder loopt alles goed: zuster Weijers en zuster Van der Straaten hebben met zijn tweeën bijna tienduizend bezoeken afgelegd in 220 gezinnen, en uitgeleend zijn onder andere 28 kinderledikanten, 22 ijszakken en 3 (?) sloffen. Er is drie keer een woning ontsmet waar tbc heerste, waarbij al het beddengoed vernietigd werd (en vergoed).

Verder wordt op 28 april gemeld dat de fietsendief, die elf maanden terug zogenaamd een fiets huurde bij fietshandelaar Goudswaard en er vervolgens mee verdween, aangehouden is in Arnhem.

Verkeer blijft een belangrijke nieuwsbron: bij de Stougjesdijk vindt eind april een aanrijding plaats tussen een paard en wagen (met voerman en drie kinderen) en een losse stoomlocomotief van de RTM, waarbij de wagen totaal vernield wordt, maar verder gelukkig geen persoonlijk letsel te betreuen valt.

RTM halte
Krooswijk aan
de Stougjesdijk

**N.V. Autodienst
HOESCHE WAARD
Oud-Beijerland**
maakt hiermede bekend dat zij wegens
reorganisatie en aanschaffing van
nieuw materiaal haar diensten 7585 12
eenigen tijd heeft stopgezet.
DE DIRECTIE.

Niet alles loopt goed af, want op 1 mei wordt het faillissement gemeld van autodienst 'De Hoeksche Waard'. Er zijn 28 crediteuren voor een bedrag van 3689 gulden, terwijl er maar 1807 gulden en 60 cent in kas is...

Deze advertentie van november 1924 was mogelijk een voorbode van het faillissement.

Een trieste zaak is dat op maandag 21 april een driejarig kind in de haven verdrinkt.

Eind april wordt bij J. van Belle, Oostdijk 234, roodvonk geconstateerd en in juni vervolgens ook bij A. Stolk, Havendam 11. Op 23 mei wordt een koe van de gebroeders Nugteren in de Bosschenpolder getroffen door de bliksem.

Op Hemelvaartsdag 21 mei spelen drie elftallen van Olympia thuis tegen drie teams van DLVS (De Leeuwen Van Spangen). De 'Harmonie' zorgt voor het muzikale gedeelte. DLVS speelt veel hoger dan de thuisclub, maar volgens de krant gaf Olympia ondanks de magere uitslagen goed partij.

Diezelfde dag spreekt in het Gebouw voor Christelijke Volksbelangen Ds. Kersten voor de SGP. Hij wil terug naar de "Ordonnantiën Gods" en verafschuwt het feit dat de regering een miljoen gulden heeft vrijgemaakt voor de Olympische Spelen van 1928 in Amsterdam. Maar meer nog dan dat, verafschuwt hij de samenwerking met 'Rome', want de 80-jarige oorlog heeft geleerd dat de 'Roomsen' niet te vertrouwen zijn. We zullen in de loop van het jaar horen waar dat toe leidt...

Er is trouwens nog meer sportnieuws. Op 17 mei verplettert Olympia SSS uit Klaaswaal met 7-0; op 21 mei wint 'De Turnkring' bij wedstrijden in 's Gravendeel drie eerste prijzen (onder andere voor marcheren) en op 1 juni bij gewestelijke wedstrijden in Leerdam opnieuw drie eerste prijzen.

De Harmonie doet daar niet voor onder, zij behalen in Dordrecht de tweede prijs in de 1e afdeling.

Met de nieuwe tijd dient zich ook een nieuw wetboek van strafvordering aan. Op 27 mei geeft in café De Schutter in Krooswijk de commandant van de Rijksveldwacht, de heer P. Dorst, een lezing over dit nieuwe wetboek. De verordening aangaande loslopende honden is dan al in werking getreden: overtreders riskeren een boete van 25 gulden of 6 dagen hechtenis. Ook worden er aan de randen van de bebouwde kom borden geplaatst, waarop de maximum snelheid wordt aangegeven.

Op 27 mei bestaat de zondagsschool op de Zinkweg 40 jaar. De oprichters J. Overweel en J. van der Mark en de 'jongere mede-arbeider K. Doolaard' worden gehuldigd, terwijl de wens wordt uitgesproken: "Laten wij vasthouden aan één school, zowel op den Zondag als in de week". Op dat moment is al enkele weken in de kranten 'De Rotterdammer' (anti-revolutionair) en 'Voorwaarts' (sociaal-democratisch) een polemiek aan de gang tussen voor- en tegenstanders van Christelijk onderwijs op de Zinkweg. Het wordt tijd dat ook de gemeente zich over de kwestie buigt, omdat Nieuw-Beijerland al een voorstel gedaan heeft; die willen gewoon de oude situatie terug met geen verplichting hunnerzijds tot een bijdrage als nieuwbouw noodzakelijk is. Het leidt tijdens de raadsvergadering van 10 juni tot een verhitte discussie tussen burgemeester De Vries Broekman en wethouder Hoogenboom.

B&W stelt voor zelf geen voorstel in te dienen, omdat men anders door Gedeputeerde Staten toch gedwongen gaat worden dat van Nieuw-Beijerland over te nemen, maar de heer Hoogenboom (lid B&W) bepleit extra voorwaarden bij de oude regeling: zo vervalt de regeling als de openbare school vol is en er nieuwbouw zou moeten komen, en gaat de gemeente gebruik maken van haar bevoegdheid tot dirigeren, dat wil zeggen kinderen naar een school sturen die nog niet vol zit, zoals die op de Zuidzijde. Het voorstel Hoogenboom wordt aangenomen met 8 stemmen voor, en 3 tegen.

Begin juni wordt bij de politie geklaagd over baldadige jeugd: aan de Krooswijkse Dijk zijn meermalen ruiten ingegooid. Dat baldadigheid flink gestraft wordt, blijkt uit vonnissen bij de kantonrechter aangaande baldadigheid op de openbare weg: twee keer 6 gulden boete en één keer 4 gulden, of 4 dagen hechtenis respectievelijk een maand tuchtschool. Diezelfde zitting krijgen twee motorrijders wegens te hard rijden binnen de bebouwde kom (die nieuwe borden staan er niet voor niets!) 6 gulden boete of 4 dagen hechtenis, en 5 gulden boete of 3 dagen hechtenis. Ook zeven bestuursleden van een voetbalvereniging, die op zondag een wedstrijd lieten spelen met betalende toeschouwers, worden beboet: elk 50 cent of 1 dag hechtenis.

Juist om een boete te voorkomen, vragen de bakkers A. A. v.d. Berg, A. A. Alting, Th. Breure en A. de Koning ontheffing van het verbod op arbeid tussen 8 uur 's ochtts en 6 uur 's avonds.

Op 26 juni krijgen de Rooms-Katholieken een nieuwe herder: Pastoor Hermans vertrekt naar Ooster Blokker en pastoor Geldermans uit Naaldwijk volgt hem op.

De landelijke verkiezingen van 1 juli werpen opnieuw hun schaduw vooruit in partijbijeenkomsten: op 22 juni houdt de Vrijzinnig Democratische Bond een avond in hotel 'De Onderneming', waar de heer Kortland zich uitspreekt tegen bezuinigingen op Onderwijs en fulmineert tegen de Vlootwet ("het in stand houden van leger en vloot is misdadig").

Op 24 juni is er een partijdag van de A.R.-kiesvereniging. De heer J. C. Diepenhorst pleit voor "wandel naar Gods geboden, ook op staatkundig gebied", terwijl minister H. Colijn over bezuinigen zegt dat "het kloppend hart van de begroting alleen bereikt kan worden door harde maatregelen". Ook van de laatste zullen we dit jaar nog meer horen...

(wordt vervolgd)

Correctie n.a.v. de vorige aflevering:

De heer M. van Bezeij uit Leiden meldt dat de verbouw van de 2e openbare lagere school aan de Zinkweg gegund werd aan Martinus en Jan van Bezeij (borg), D. van Bezeij en A. van Trigt. Dus niet aan Fa. Gebr. van Bezeij, zoals de krant schrijft, en wat ik heb overgenomen. De Fa. Gebr. Bezeij (zonder van) werd pas 23 september 1925 opgericht.

Het plan van een paardentram van Krooswijk naar Oud-Beijerland v.v.

Bas van der Helden

Middels een 28 juni 1902 gedateerde brief van het Ministerie van Waterstaat, Handel en Nijverheid, kreeg de Rotterdamse Tramweg Maatschappij (RTM) een brief, nummer 236, waarin gesproken werd over de paardentramdienst Krooswijk – Oud-Beijerland. Gedurende de in 1902 gehouden najaarsvergadering van de Provinciale Staten van Zuid-Holland werd een verzoek van de RTM behandeld betreffende de kosten tot uitbreiding van de lijn in de Hoekse Waard. De Directie van de RTM had het voornemen om per 1 mei 1903 de reeds in aanleg zijnde tramlijn van Oud-Beijerland naar Goudswaard in exploitatie te nemen. De Directie wilde niet meer dan de 4 verplichte trams laten rijden. Wel werd wenselijk geacht om Oud-Beijerland, zoals reeds gebeurde, op de overige op de tramlijn Rotterdam – Zuid-Beijerland v.v. lopende stoomtrammen te doen aansluiten. De afstand tussen het tramstation Krooswijk en Oud-Beijerland bedroeg ongeveer 2 kilometer. Het stuitte de Directie op bezwaren, de aansluiting van enkele trams door een stoomtram in te zetten. De wens was om deze aansluiting door een paardentram te laten rijden. Allereerst moest de baan op de berm van de Oud-Beijerlandsedijk worden verhard. Een andere investering was de inrichting van een stalling voor de paarden in de remise te Krooswijk. De Directie van de RTM verzocht of de kosten van deze investering, welke in eigen beheer zouden worden uitgevoerd, te mogen brengen op uitbreiding van de tramlijn Rotterdam – Hoekse Waard. De RTM had intussen goedkeuring verkregen van het Ministerie van Waterstaat, Handel en Nijverheid. Gedeputeerde Staten waren bereid hun medewerking tot uitvoering van genoemde plannen toe te zeggen, mits de Provinciale Staten bezwaren hadden. Wat de oorzaak ook geweest mogen zijn, het plan van een paardentram naar Oud-Beijerland is er nooit gekomen.

Provinciale Staten van Zuid-Holland.

In de najaarsvergadering der Provinciale Staten van Zuid-Holland zal ook nog behandeld worden een verzoek der Rotterdamsche Tramweg-Maatschappij, betreffende kosten tot uitbreiding van de lijn in de Hoekschewaard. Het bestuur der R. T. Mij. is voornemens de lijn Krooswijk—Goudswaard het volgend voorjaar in exploitatie te nemen en daarop niet meer dan de vier verplichte treinen te laten lopen. De Mij. acht het evenwel wenschelijk Oud-Beijerland, zooals tot nog toe, ook op de overige op de lijn Rotterdam—Zuid-Beijerland loopende treinen te doen aansluiten. De weg tusschen Krooswijk en Oud-Beijerland is slechts p.m. 2 kilometer lang. Het komt nu de Mij. bezwarend voor, de aansluiting op deze enkele treinen door een stoomtrantrein te doen geschieden en wenscht deze aansluiting door een paardentram te bedienen.

Daarvoor moet de baan op den berm van den Oud-Beijerlandschen dijk worden behard en te Krooswijk een stalling voor de paarden ingericht. De Mij. vraagt nu de kosten van deze werken, welke in eigen beheer zouden worden uitgevoerd, te mogen brengen op uitbreiding der lijn Rotterdam-Hoekschewaard en deelt mede, dat daartoe reeds door den min. van waterstaat goedkeuring is verleend.

Ged. Staten zijn bereid hunne medewerking tot uitvoering van dit plan toe te zeggen, maar achten zich verplicht alvorens het verzoek ter kennis van Provinciale Staten te brengen. Mocht dat voornemen bij dezen geen bezwaar ontmoeten, dan geven Ged. Staten in overweging, deze mededeeling voor kennisgeving aan te nemen.

Boven : Algemeen Handelsblad d.d. 4 november 1902. De RTM exploiteerde verschillende paardentramlijnen in diverse plaatsen, o.a. Rotterdam, Dordrecht en Leiden. Op deze foto ziet u een paardentram te Dordrecht, op de laatste dag van de exploitatie: 15 maart 1919

Inwoners van Oud-Beijerland konden gebruik maken van de trams die reden tussen Krooswijk – Goudswaard v.v. De RTM legde trams in, die slechts reden tussen Krooswijk en Oud-Beijerland v.v. Men noemde dit een "tussendienst". Geregeld werden deze trams vervangen door een autobus.

24 september 1935, W.D.J. Cramer

Stoomlok 17 + tram loopt het station Krooswijk binnen. Achter deze tram ziet u een deel van de remise. In deze remise zou een stalling voor de paarden komen t.b.v. de paardentramlijn naar Oud-Beijerland v.v. De op deze foto afgebeelde tram zou een "tussendienst" naar Oud-Beijerland gereden kunnen hebben. De aan het rijtuig gekoppelde goederenwagens zouden dan afkomstig kunnen zijn van het spoor aan de haven van Oud-Beijerland. De machinist is Piet Troost.

Oostdijk 5-7
T. 0186 612 198
Facebook: geboijssalon
Instagram:
gebo_eet_en_ijssalon

www.eetenijssalongebo.nl

Voor een onafhankelijk
Hypotheekadvies
Neem contact op met John van Helden 0186-634214
j.vanhelden@schepassurantien.nl www.schep-assurantien.nl

Slagerij Schipper

Uw specialiteiten slagerij

Wijntje Dé Witgoed Specialist

Specialist in wassen, drogen, koelen, vriezen, koken, stofzuigen en klein huishoudelijke apparaten.

www.wijntjewitgoed.nl wijntjewitgoed

Witgoedspecialist Wijntje | Oost-voorstraat 38-39 3262 JE Oud-Beijerland | Smidsweg 4 3295 BV 's-Gravendeel | 0186-612802

Een stukje Steenenstraat

Ary Blokland

Door het raam van de tandarts aan de Steenenstraat kijk ik naar buiten. Mijn oog valt op het kunstwerk van Ingrid Kruit met de tekst: "luisteren, kijken, praten, ontmoeten". Een mooie samenvatting van wat ons Sociaal Cultureel Centrum de Lindenhoeve te bieden had. Op de achtergrond ook duidelijk aanwezig een wagen met een andere tekst: "sloopwerken".

Dat is wat er na ruim 40 jaar resteert. Al begin 2000, amper 20 jaar na de opening ontstaat onrust over het gebruik en de gebruikers van de Lindenhoeve. Toen al werd gesproken over een andere locatie voor de bibliotheek om ruimte te bieden aan andere sociaal culturele instellingen van Oud-Beijerland zoals SSO, muziekschool en andere kleine gebruikers. Na privatisering was er de leegloop en na 40 jaar verdween ook de bibliotheek. Uit een opsomming in een artikel in het Kompas van 2024 blijkt de betekenis van de Lindenhoeve voor de inwoners: Kringloop, films, ballet- toneel- en muziekuitvoeringen, speel- o- theek, politieke debatten, exposities, gymmen, SSO had er zijn thuisbasis en dus heel lang de bibliotheek. Welke inwoner van ons dorp zou nooit in de Lindenhoeve zijn geweest? De sloopkogel heeft een bres geslagen

in de sociaal culturele samenhang van Oud-Beijerland.

"Luisteren, kijken, praten en ontmoeten" zijn nooit meer hetzelfde.

Nu de Lindenhoeve historie is vraag ik me af wat er nog maar zo kort geleden - voor 1980 - op deze locatie aanwezig was. Als ik buiten ben en over de kale vlakte van de voormalige Lindenhoeve uitkijk valt mijn oog op het pand van de Bazuin. Het archief van de Historische Vereniging geeft al snel duidelijkheid. Dit was de locatie van de vroegere Keucheniuschool.

Tussen Steenenstraat 14 en het voormalig Kantongrecht op nummer 20 liep een pad dat toegang gaf tot die school. Van 1902 tot 1979 stond die school ongeveer ter hoogte van de parkeerplaats van de Lindenhoeve.

Het huidige gebouw van de Bazuin was de gymzaal.

Op 28 februari 1903 werd de school, met 3 lokalen feestelijk geopend. Op dat moment waren nog slechts 40 leerlingen aangemeld. Terwijl de drie lokalen ruimte zouden moeten bieden aan 150 leerlingen wat dan een tamelijk drukke boel zou worden. Onderlinge concurrentie tussen scholen was er toen ook al, wat als volgt werd opgelost: "De ouders hebben de keuze voorzover dat met de belangen der scholen overeenkomt".

Kennelijk bezat de school voldoende aantrekkingskracht want in maart 1905 telde de school 128 leerlingen. De ontwikkelingen in de volgende jaren zijn bijzonder. In 1906 kwam aan de orde om een vervolklas toe te voegen aan de bestaande lagere school waarvoor een 4e lokaal nodig was. In 1907 wordt het woord MULO genoemd die in 1910 officieel wordt als onderdeel van de school. De eenheid basis- en vervolgonderwijs was toen kennelijk mogelijk. Daarmee werden waarschijnlijk de eerste stappen gezet naar een scholengemeenschap die nog verder inhoud kreeg toen in 1932 werd besloten de school te splitsen in een lagere- en een U.L.O. school. Steeds meer lokalen werden gebouwd voor zelfs 260 leerlingen waarvan 80 in de vervolklassen.

Bijzonder is natuurlijk dat onze kinderen ook op de Keucheniuschool zaten, maar dan in de Zoomwijk. Waarom zou die school op een andere locatie dezelfde naam hebben gekregen? Het mogelijke antwoord op die vraag krijg ik van een kennis die leerling was in de Steenenstraat en leerkracht in Zoomwijk. Zij veronderstelt dat de momenten van sloop aan de Steenenstraat en planontwikkeling in Zoomwijk met elkaar samenvielen en het toenmalige bestuur daaraan het voortbestaan van de naam heeft gekoppeld. Die koppeling is er ook feitelijk omdat het naambord van de oude school een plaats heeft gekregen in de nieuwe.

Het is te hopen dat het kunstwerk van Ingrid Kruit dat aan het sociaal cultureel verleden van de Lindenhoeve herinnert niet verloren gaat en ook een nieuwe locatie krijgt.

De Beerenplaat deel 3 (slot)

Jan Paul van der Spek

Inleiding

Dit laatste artikel handelt over de Beerenplaat vanaf 1953 tot het einde van de agrarische bestemming in 1960. Het gebied werd gekocht door de gemeente Rotterdam om het te gebruiken voor de drinkwatervoorziening. Later ging het grondgebied over van de gemeente Oud-Beijerland naar de gemeente Spijkenisse.

Watersnood Beerenplaat 1953

In de nacht van 31 januari op 1 februari stond de klok van de familie De Koning stil op 3.40 uur. De Noorddijk van het eiland (tegenover Rhoon) bezweek over een lengte van 90 meter omdat de noord-

westerstorm met windkracht 12 over een grote vlakte het water van de Oude Maas tegen de dijk deed beuken. In enkele minuten tijd nam het water bezit van het polderland. De boerderij van de familie De Koning, die midden in de polder stond, liep tot 3,90 meter onder water. Dit was 10 cm onder de tweede verdieping waarheen vader en moeder De Koning met hun zoon

Huig waren gevlucht. De meubels beukten tegen de zoldering en de muren bewogen. Het was angstaanjagend, aldus Leen de Koning. Er werd een vluchtweg gezocht naar de zolder van de graanopslag. Daar zou men veiliger zijn. In de muur daar naartoe werd met alle macht een gat gemaakt. De paarden en het klein vee hadden niet weg kunnen komen en waren verdronken. Het was aardedonker, de storm loeide. De verbindingen met Oud-Beijerland waren verbroken. Het werd een angstig afwachten totdat het licht zou worden. Zouden de muren het houden? De storm bleef met volle kracht aanhouden. Dit waren de uren die nooit meer zullen worden vergeten door Leen de Koning. De seinen, welke rond acht uur in de ochtend werden uitgezonden, werden opgevangen. Er werd actie ondernomen onder leiding van burgemeester Hammer om de mensen van 'De Beer' te redden.

De redding

Op zondag 1 februari 1953 stonden vele mensen 's morgens vroeg op de dijk tussen de Oude Hoorn en Barona en zagen dat er gezwaaid werd vanuit de boerderij in de Beerenpolder. De dorpsomroeper Goof Letterman had het rampnieuws al vroeg in de straten rondgeroepen. Een tweetal reddingspogingen waren al ondernomen met het motorschip 'de Oude Maas', maar deze waren mislukt zodat er halverwege het Spui rechtsomkeert gemaakt moest worden omdat de boot te hevig schommelde. Voor een derde reddingspoging vroeg burgemeester Hammer: Joost Both (19 jaar) en bij boer De Koning in dienst, Jan van Driel (een kenner van het eiland, Adrie van den Heuvel (een goed roeier) en politieagent Van Bloois met hen mee te gaan. Agent Van Bloois had geen roei-ervaring maar belastte zich met het leeghozen van de schuit. Aan de overkant gekomen werd een daar gelegen roeiboot over de kruin van de dijk getrokken. Als bezetenen roeiden Joost, Jan en Adrie naar het huis van Huig de Koning en zijn vrouw dat halverwege de dijk en de boerderij stond en vanwaar de seinen met een laken gegeven waren. Daarna roeiden de mannen op de boerderij af van Pieter Hendrik de Koning, de drie mensen daar werden gered en twee van de zes paarden konden worden bevrijd. Omdat het water inmiddels alweer twee meter gezakt was, konden de drie mensen niet van de vliering komen. Daarna werden de overige bewoners van het eiland overgebracht naar het dorp, waar ze door de aanwezige mannen vanuit de boten naar de dijk gedragen werden. Voor zijn heldhaftig optreden ontving Joost Both vele jaren later, op 1 februari 2012, de hoogste onderscheiding, de zilveren medaille, van het Carnegie Heldenfonds.

Dankbetuiging

Niet in staat zijnde U allen persoonlijk dank te betuigen die op de morgen van 1 Februari met gevaar van eigen leven ondergetekenden van de Beerpolder hebben gered, zeggen wij langs deze weg U allen onze welgemeende dank.

Fam. J. HOLLAAR
Fam. A. KERSTEN
Fam. A. REEDIJK
Fam. H. DE LEEUW

De bewoners in 1953

Gelukkig waren er geen dodelijke slachtoffers te betreuren maar dat neemt niet weg dat het voor de toenmalige bewoners een traumatische ervaring was. Wie waren die bewoners? Een overzicht.

De Elisabethshoeve Arie Reedijk en zijn vrouw Neeltje Schelling. De knechtenwoning van W. de Leeuw

De hoeve De Grootte Beer Jacob Hollaar, zijn vrouw Adrina Swank en hun zoon Gerrit Hollaar.

De drie knechtenwoningen van A. Kersten, H.W. Lubert en L. Koetsveld

In de woning bij de boomgaard woonde L. Blaak

De hoeve De Koning Pieter Hendrik de Koning, zijn vrouw Anthonia Boer en hun zoon Leen de Koning. In de knechtswoning Huig de Koning en Jannetje Trijntje Bijl met hun kinderen Tonny de Koning en Willem de Koning. In het andere deel van de dubbele knechtswoning Leen Koetsveld

(N.B. deze gegevens zijn helaas niet geheel zeker en ook niet compleet, verbeteringen en aanvullingen welkom)

De schade van 1953

Gemeente: Oud-Beijerland. No 18.
Perceelen: Beerpolder 1,2 en 3.
Bewoners: resp. A. Kersten, H.W. Lubert en L. Koetsveld.
Eigenaar; Jhr. G.C.J. van Reenen te s-Gravenhage.

Bedoelde woningen zijn in de nacht van 1 Februari 1953 tijdens de stormvloed door het water verzwolgen en geheel uit elkaar geslagen en tot een puinhoop geworden, zodat niet veel meer resteert dan een berg puin, wat dakpannen, terwijl alles wat drijven bleef praktisch is verdwenen, is door het water meegenomen. Mogelijk dat nog verschillende delen van deze woningen ergens in de polder liggen, kunnen met de huidige waterstand in de polder nog niet worden opgespoord. De woningen komen praktisch niet meer voor herstel in aanmerking. Te zamen hadden zij een inhoud van ongeveer 750 m³. 2 stuks aanrechten met goeteten zijn blijven staan, terwijl ook de fundering en kelders (onder de bedsteden) nog aanwezig zijn. De muren zijn van af de funderingen weggeslagen.

Het Herstel van deze woningen, indien dit mogelijk ware, zou gelijk staan met het bouwen van nieuwe woningen.

Het bouwen van 3 eenvoudige arbeiders woningen, rekening houdende met de ongunstige ligging der bouwplaats wordt geraamd op een bedrag van:

ZEVEN EN TWINTIG HUIZEND GULDEN.

Zegge f. 27.000,--.

Oud-Beijerland, 19 Februari 1953.

De taxateur,

Na de ramp werden in opdracht van het Ministerie van Wederopbouw en Volkshuisvesting schaderapporten opgesteld. Zo ook voor de schade aan de gebouwen van de Beerenplaat. P. Doolaard uit Oud-Beijerland voerde deze taxaties uit. Deze rapporten zijn bewaard gebleven. De aangerichte schade bleek zeer groot, een overzicht:

De Elisabeth hoeve

In de woning stond 2,50 m. water, deuren, ramen en schuren vernield, schade f 4.500,-

De fruitschuur werd het dak vernield, de deuren weggespoeld, schade f 1.900,-
De arbeiderswoning bleef redelijk gespaard, schade f 930,-

Hoeve De groote Beer (Hollaar)

Waterhoogte ruim 2,00 m. Loods en varkenskot geheel weggeslagen, schade aan ramen en deuren, schade f 4.400,-

Drie arbeiderswoningen werden geheel verwoest, schade f 27.000,-

Hoeve de Koning

Schade aan ramen en deuren, delen van stallen en schuren vernield, schade f 700,-

Huis van Huig de Koning, schade f 2.250,-

De periode van 1953 tot 1960

De schade werd hersteld en het gewone boerenleven werd voortgezet. Op de plaats van de drie verwoeste arbeiderswoningen werd een tweetal huizen gebouwd. Bij de boerderij van de Koning werd voor het gezin van Huig de Koning een houten bungalow gebouwd.

Het einde van de Beerenplaat

Op 1 oktober 1959 hechtte de Rotterdamse gemeenteraad zijn goedkeuring aan het plan van burgemeester en wethouders en terstond begon men met het aankopen van de gronden.

Op 15 december 1960 werd het bezit van Adriaan Volker verkocht, akte verleden voor mr. Frederik Willem Hofsteenge, notaris te Sliedrecht. Dit betrof vooral de Elisabeths hoeve met de bijbehorende gronden, groot ruim 53 hectaren en compensatie voor de exploitatie van de boomgaard. Hiermee was een bedrag van f 612.210,- gemoeid.

Ten aanzien van het personeel in dienst van de verkopers zal door de gemeente een bevredigende regeling worden getroffen. Lopende contracten zullen door de gemeente worden overgenomen. Met name werd hierbij de compensatie van Adrianus Pieter van der Verhoeven vermeld wegens de door hem geplante jonge bomen. Voor hen die op de Beerenplaat woonachtig waren zal in overleg met de gemeente Oud-Beijerland passende woonruimte gezocht worden. Op 30 december 1960 volgde het bezit van Van Reenen, akte verleden voor notaris Willem Groen te 's-Gravenhage). Dit betrof de hofsteden van familie de Koning en de familie Hollaar en de daarbij behorende gronden. In het totaal ruim 213 hectaren. Hierbij ging het om een bedrag van f 1.701.937,- en een schadeloosstelling voor boomgaarden van f 226.000,-. De bewoners van de Beerenplaat dienden elders hun leven voort te zetten. De familie Reedijk van de Elizabethshoeve vertrok naar de Flevopolder, de broers De Koning waren succesvol als ondernemers in Oud-Beijerland.

"Sloop" van de knechtswoningen bij hoeve De Koning

Anderhalf jaar later, op 13 juni 1961 nam het gigantische werk een aanvang. Een maand tevoren was de boerderij met het bijbehorende huis en arbeiderswoningen afgebroken. Men groef een kanaal van zuid naar noord door het eiland. Het westelijk deel werd eerst uitgebaggerd en met de vrijkomende grond werd het Beerengat gedempt. In december 1963 vielen de boerderijen op het oostelijk deel, die van De Koning en Hollaar ten prooi aan de slopershamer.

De reden van dit project was de behoefte van de gemeente Rotterdam aan een tweede productiebedrijf voor de drinkwatervoorziening. Het bestaande waterwerk aan de Honingerdijk in Rotterdam had de maximumcapaciteit bereikt. De Beerenplaat bood de mogelijkheid om ongeveer 120 hectaren te bestemmen voor de aanleg van vijf miljoen kubieke meter water, in die tijd voldoende om een periode van drie à vier weken te overbruggen. De toenemende verslechtering van het Rijnwater maakte zo'n overbruggingsperiode noodzakelijk. Tegenwoordig is Evides eigenaar van het bedrijf.

Slotwoord

De geschiedenis van de Beerenplaat is hiermee globaal weergegeven. Het plan is om deze drie artikelen te bundelen en voorzien van foto's, stukken, kaarten en tekeningen op te nemen in de archieven van de Historische Vereniging Oud-Beijerland en van het

Museum Hoeksche Waard. Wanneer er meer gegevens over de Beerenplaat bekend zullen worden, kan dit aan dit dossier worden toegevoegd. Na publicatie van de twee voorgaande artikelen ontving ik meerdere reacties. Deze reacties werden zeer gewaardeerd, verdere aanvullingen en opmerkingen blijven zeer welkom!

Bronnen

De tekst over de ramp van 1953 is grotendeels ontleend aan het boek van C.D. van Es. De Suikerfabriek in Oud-Beijerland, deel 2.

Foto Joost Both: Algemeen Dagblad 2 februari 2012. Naast de foto's van de sloop van de knechtswoningen en de baggerschuit, ook veel andere informatie van Tonny Breure-de Koning, hartelijk dank. Overzichtsfoto's: archief Museum Hoeksche Waard.

**...ook u kunt
geld verdienen
voor uw club,
vereniging
of ...!**

**Bent u lid van deze club of vereniging?
Dan kunt u de clubkas flink spekken!**

Koopt of verkoopt u een huis via makelaardij De Jong of laat u uw huis door ons taxeren, dan keren wij een bonus uit op de rekening van uw club, vereniging of ... van uw keuze. Deze bonus kan wel oplopen tot € 225,- per klant!

Kom voor meer informatie vrijblijvend langs bij één van onze vestigingen of kijk eens op onze website: www.makelaardijdejong.nl

Makelaardij De Jong
West-Voortstraat 29
3262 JP Oud-Beijerland
Telefoon 0186-617555

Makelaardij De Jong
Pieter Repelaenstraat 61B
3297 BL Puttershoek
Telefoon 078-6736255

De actieve Makelaar

www.makelaardijdejong.nl

funda
powered by nvm

Particulier & Zakelijk | Verkoop | Aankoop | Taxaties | Hypotheken